

се пуска на паша първият месеци след пукване на пролътта. **Тукъ прекарва добитъка 1¹/₂ до 2 месеца** и следъ това се покачва на високопланинскитъ пасбища. Презъ м. септември и октомври добитъка слиза въ по-нискитъ планински пасбища. Това алпуване се практикува тамъ където има високопланински пасбища. Обикновено добитъка се изкарва на пасището много мършавъ. Добавъчно концентрирана храна се залага само единъ или два пѣти седмично. Крупа соль се държи винаги на разположение на добитъка. Макаръ и поставенъ само на пасбищенъ режимъ, **добитъкътъ слиза отъ високопланинскитъ пасбища въ много добро тѣлесно състояние.**

Знае се, че най-евтиното отхранване и угояване на добитъка е пасбищното. Въ недалечното минало въ Тетевенския и Троянския балканъ годишно сѣ били угоявани хиляди глави едъръ и дребенъ добитъкъ. **Стари волове и „манда“ крави закупувани отъ Плѣвенско, Луковитско, Свищовско и Никополско сѣ били угоявани на високопланинскитъ пасбища.** Хиляди глави соватски добитъкъ и сега се угоява на високопланинскитъ пасбища. Добавъчно на соватския добитъкъ се дава „кърмилка“ (концентрирана храна) едвамъ по 1—2 кгр. седмично и въпрѣки това сѣщия се връща отъ планината **презъ есенята въ гойна кондиция.** Този фактъ говори много убедително, че нашата високопланинска тревна растителность е богата и съ висока хранителна стойность.

Нѣма да направиме грѣшка ако приемемъ, че срѣдно едно младо животно за разплодъ (телица или биче), поставено на пасбищенъ режимъ има дневенъ **приръстъ отъ 400—500 грама,** и за 6 месеци **сѣщото ще качи теглото си съ 72—90 кгр.** Разходитъ за сѣщото животно за „кърмилка“, пастиръ и такса за паша **възлизатъ максимумъ на 120—150 лева.** Значи производственитъ разноси за единъ кгр. живо тегло, при пасбищенъ режимъ се **движатъ отъ 1.5 до 2 лева.** При оборно хранене на сѣщото животно, производственитъ разноси **за 1 кгр. живо тегло възлизатъ на 16 лв. или 8 пѣти повече.** До сѣщитъ изводи бихме дошли, ако направиме подобни изчисления и за останалитъ видове домашни животни. Економическия стимулъ е на лице. Явно е, че правилното организиране и рационално използване на планинскитъ пасбища **разкрива широки възможности за повдигане рентабилността на нашето говедовъдство.**

Въ Бавария и Швейцария високопланинскитъ пасбища сѣ собственостъ на държавата и се **отдаватъ на дългосрочно използване (40—50 години),** срещу низки наеми, на скотовъднитъ сдружения и съюзи, като последнитъ се **задължаватъ съ материалната подкрепа на държавата да**